

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. November 16.

Csütörtök.

XXIV. évfolyam 92. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petítorát, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyílt ér sora 80 fillér.
A hirdetések s nyílt erek díja előre fizetendő.

A földtehermentesítés Magyarországon.

Ezt a kérdést a Fejérváry-kormány programja hozta napi rendre. Elég pontos arra, hogy akár kerül megoldás alá, akár csak eszme maradjon egyelőre, mégis elmondjuk e helyen róla véleményünket.

A szociális problémát megoldani hivatott földtehermentesítés alatt nem érthetünk mást, mint azt, amely a teljes törpebirtokok s a középbirtok nagy részét tehermentesíti. A nagybirtoknak, a 75 holdnál nagyobb középbirtoknak nincs szüksége állami tehermentesítésre, mert hiszen az ilyen birtokra könnyen kaphatni pénzt akár a budapesti, akár a bécsi, vagy a vidéki nagyobb pénzintézetektől, a melyek 3—4—5 százalékos kamattal mellett adnak pénzt, hogy az illető földbirtok megszabaduljon a kis uzsora tartozásoktól s csak egy helyen tartozzék olesó amortizáció mellett. Szóval az ilyen nagyságú birtokok nem szorultak az állam e fajta segédelmére s ha a földtehermentesítési javaslat ezeket a birtokokat is tehermentesíteni akarná, nem sokat segítene rajtuk, de ennek ellenében a törpebirtok rovására menne az akciónak ez a része.

Ami az állam tehermentesítésére szorult s amin az akció segítene is, az első sorban a törpebirtok, az 1—25 holdas,

másodszorban a kis középbirtok, a 25—75 holdas.

Mind a kettőnek körülbelül ugyanaz a baja. Uzsorás pénzkölcsönök terhelik meg s a kamat, a költség felemészti a földet.

A törpebirtokos adóssága rendszerint kétszáz ezer korona között ingadozik. Ezeket a pénzeket, a mi kisgazdánk rendszerint nem azért veszik fel, hogy azt a földjeikbe befektessék s intenzívebb gazdálkodást fejlessék ki. Hanem felveszik azért, mert adót akarnak fizetni, a kereszmárodnál, a szatónál adósságaikat akarják leróni, ruhát akarnak venni, a gyereket iskolába iratni, az eladólányt kiházásítani stb. A felvett pénzből tehát olyan fizetéseket eszközöl a kisgazda, melyek neki jövedelmet nem hoznak, sőt még a kamathoz szükséges összeget sem jövedelmezi. Ezek a kamatok pedig óriásiak. Soha sem alacsonyabbak nyolc százalékánál, de a különféle illetékekkel s a perköltségekkel együtt felrúgnak tízenöt százalékra is. De jóval több a kisgazda kiadása, ha tekintetbe vesszük, milyen méregdrága nálunk Magyarországon a telekkönyvi bekebelezési díj. Ez maga a kölcsön-összegnek tíz-husz százalékát teszi ki. Egyebekben a statisztika bizonyítja, hogy a magyar földbirtok helyzete, beleértve a kisbirtokot is, nem oly kedvezőt-

len, mint a milyennek hirdetik. Nem egy nagyobb állama van Európának, melyekben a földbirtok 40—50 százalékgig meg van terhelve. Nálunk ez a megterhelés csak 23 százalék, de éppen az uzsorakamatok, a drága telekkönyvvezetési díjak teremtenek az adós kisgazdákra nézve lehetetlen helyzetet.

A földtehermentesítés tehát csak akkor fog megfelelni a hozzáfűzött reményeknek, ha kizárólag a törpe és a kisebb középbirtokokra terjeszkedik ki. Ezt nem azért mondjuk, mintha irigyelnők a nagybirtoktól az állami támogatást, hanem azért, mert körülbelül négy milliárd forintot tesz ki a magyar földbirtok adóssága. Ennyi pénzt a mi hazánkban előteremteni lehetetlenség. Ellenben az 1—75 holdas birtokok adóssága alig tesz ki egy milliót s ennyi pénz előteremtése nálunk nem utópia, midőn a termékeny magyar föld nyújtja a biztosítékot. Ezenkívül mint fentebb is említettük, a nagybirtok nem szorul az állami tehermentesítésre.

Második feltétele a földtehermentesítés akciónak, ha a kamatszázalék háromnál nagyobb nem lesz, ha az amortizáció legalább 25 évig tart szerény törlesztési feltételekkel. Ezek és csakis ezek lehetnek az irányadók egy földtehermentesítési akciónál. A három százalékos kamattal, az emberséges, hosszú amortizáció rendkívül

TÁRGA.

Korán ujjongtam.

Az elborult, beteg kedélyre
Ha olykor rámosolyog a tél,
Nem látja többé már megúsott sirját:
Az égre néz s tavaszt remél . . .

Korán, nagyon korán ujjongtam
S csak fáj tovább a régi seb,
De most eltűnni balsorsom szeszélyét
Annál keservesebb.

Ferde Ágost.

Hadd higgyék, hogy . . .

Huzd rá, cigány, vigan huzzad,
Ne vess, kacagj a hurodon:
Meg ne tudják, hogy egy asszony
Elvesztésén buslakodom.
Huzd rá vigan . . . kurjantásom
Szálljon fel az égre:
Hadd higgyék, hogy a nőtádon
Felvidultam végre!

Hagyd a vigát: busan huzzad,
Amily busan bírod:
Hadd higgyék, ha sirni látnak,
Hogy nőtádon sírok . . .

Ferde Ágost.

Történet hét bartamisz-körtéről.

Ira: Benedek Elek.

I.

(Ebben az első fejezetben elmondja Elek apó a bartamisz-körtéfa eredetét.)

Még áll az ősi kert közepén a bartamisz-körtéfa, melyet Huszár nagyapónak az apja ültetett. Hatalmas koronájával királyként uralkodik a kert többi fái. Körülötte kidültek alma-, szilva-, körték, közben ujak nevelkedtek, egy-két ága leszáradt, le is töredezett a vén bartamisznak is, de idegen szem ezt alig látja s ma is megcsodálja: ó de szép, ó de hatalmas körtéfa!

És én mondom mindig, mindenkinek, büszke szívvel, megindultsággal: hogynem volna szép, hatalmas, mikor nagyapónak az apja ültetett, száz esztendővel ennek előtt.

A legkedvesebb fám vala gyermekkoromban a bartamisz, mert a körtéje szeptemberre érett, a mikor én indultam a kollégiumba. És vevé Huszár

nagyapó minden alkalommal a tarisznyát, mondván: jere fiam, szedjünk bartamisz-körtét, jól esik majd neked a kollégiumban. Mentünk a kertbe, ottan megállánk a bartamisz-körtéfa tövében. És fölemele engem Huszár nagyapó két erős karjával a bartamisz-körtéfanak legalsó ágára. Onnét tovább másztam fürge mókusként ágról ágra s egyenként dobáltam le Huszár nagyapó kalapjába a világ legszebb körtéit. Szépen kifogta nagyapó kalapja a körtéket s onnét kerülőnek azok a tarisznyába; tarisznyából az én diáki ládámba.

Szürkülő fejjel, ha ezekre a szép napokra gondolok, kiesordul a könnyem, gyerekek. Még áll a vén bartamisz, de Huszár nagyapó alszik a temető-kertben. És most úgy tetszik nekem, nagyapó fájáról minden esztendőben több több ág szárad le, nemcsak leszáradt, le is töredezik. Huszár nagyapót gyászolja ő is, mint én, gyerekek.

II.

(Ebben a fejezetben Elek apó az új bartamisz-körtét mutatja be.)

Bolyongván az ősi kertben, a vénülő, romladozó fák közt, számos esztendővel ennek előtt — mondá nekem Huszár nagyapó, az én édes, jó apám:

— Mind elpusztulnak lassanként a fák, miket apám s én ültetünk, oltánk, gondozánk. A fáért is leszál egyszer a Halál angyala, mint az emberért. Készülj a jövődre, fiam. Ültess fákat a gyermekeidnek.

hatással lesz a mi törpebirtokosainkra. Vegyünk csak egy példát: négyszáz korona tartozás után fizet ma a gazda 32 korona kamatot, 10 koronát egyéb címen s 40 koronát amortizációra. Ez összesen 82 korona. A földtehermentesítés után fizet majd 12 korona kamatot s mondjuk 20 koronát amortizációra, tehát 32 koronát, 50 korona differencia hatalmas összeg a kisgazda háztartásában! De fizet ma a kisgazda perköltséget, betáblázási díjat is, amelyek ha meg fognak szünni, szabadon, boldogan fog fellélegzeni a kisgazda.

B. L.

A helyzet.

A kormány nem fogadja közönyös nyugalommal azt a sok támadást, mely szinte nap-nap után éri programját. Az országot megakarja hódítani a program részére, hatalmas, a koalícióval győztesen vetekedő pártot akar toborozni köréje. Természetes tehát, hogy szembeszáll a támadókkal és megcáfolni igyekszik a folytonosan megújuló vádakat.

Ez történt vasárnap is, a mikor két miniszteri programbeszéd hangzott el a fővárosban. A második kerületben tudvalevően Lukács György közoktatásügyi miniszter, a harmadik kerületben Vörös László kereskedelemügyi miniszter pályázik a mandátumra. A választók előtt vasárnap fejtették ki programjukat, mely részben a kormányprogram védelme, részben pedig részletező magyarázata.

Lukács György közoktatásügyi miniszter a kormányprogram keletkezésének előzményeit ismertette, lándzsát tör a programnak szerinte alapvető elve, az általános választójog mellett. Majd részletesen kifejtette a vallási és közoktatási tárcával kapcsolatos és már a kormányprogramban is érintett kérdéseket, melyek közül a legfontosabb a nemzeti szellemben való ingyenes népoktatás. Behatóan fejtegette a középiskola reformjának kérdését, az egyetemek számának szaporítását, a katolikus autonómia kiépítését, az 1848. évi XX. törvények végrehajtásának szükségét, az államfeladatait a művészet fejlesztése körül. Fejtegetései persze abban csúszosodtak ki, hogy a Fejérváry-kormány lehetővé teszi mindezeknek a kérdéseknek megoldását és ezzel a nemzeti kultúra megizmosítását.

Vörös László szinte a multa való visszapil-

lantással kezd, majd a kormányprogramnak kissé rövidre fogott védelmével folytatta. Beszédének gerince a kormányprogram gazdasági részének taglalása és kommentálása volt. A vámterület kérdéséről szólva újból kifejtette és igazolni igyekezett azt a tételt, hogy a vámszövetség és a kereskedelmi szerződések lejártának ideje össze van kötve egymással, hogy tehát 1917-ig nem lehet szó az önálló vámterület felállításáról. Hogy azonban ebben az időben esetleg rátérhessünk az önálló vámterületre, okvetlenül szükséges, hogy addig kereskedelmünket iparunkat, közlekedésügyünket a különválás lehetővé tételére való tekintettel mindenképpen fejlesszük. Így miképpen képzolhető ez az akció, mely eszközökkel valósítható meg, arról Vörös László részletes, sok figyelemre méltó vonásban bővelkedő munkatervet adott. Egészen más kérdés, sor kerül-e valaha e terv keresztültvitelére? Erre Vörös László sem felelhet.

Beszédének végén megemlékezett az új választásokról is, melyeknek szükségét hangoztatta. Ebben mindenkinek egyet kell értenie. Azonban azt mindenki várta, hogy a miniszter, ha már szót tesz a dolgot, a választások idejét is jelzi. Ezt nem tette, beérvén azzal a kijelentéssel, hogy az új választásokat nem nagyon távoli eshetőségeknek kell tekinteni. Ez akár egy esztendő is lehet, ily sokáig pedig még sem kellene állandósítani a mostani tarthatatlan helyzetet.

A pécsi népgyűlés.

Vasárnap szervezték meg Pécsen nagy botrányok közepett a baranyamegyei függetlenségi pártot, Apponyi Albert gróf és Wlassics Gyula ebből az alkalomból Pécsre utaztak.

A népgyűlés nyugodt lefolyását azonban ugyancsak megzavarták a vidéki bányamunkásokkal szövetkezett pécsi szociálisták. Már délelben a pályaudvaron véres összeütközés támadt az érkező képviselők fogadtatására kivonult függetlenségi bandérium és a tüntetés végett egybegyűlt szociálisták között. A rendőrség nem birt a kövekkel dobálózó és lövöldöző szociálistákkal, a kik halálosan megsebesítettek egy embert és kénytelen volt arra, hogy katonaságot hívjon segítségül. Apponyi és társai katonai fedezet alatt vonultak be a városba, de a bevonulás így sem történhetett simán. A szociálisták kövekkel dobálták meg a kocsisokat, szidalmakkal illeték Apponyi grófot, sőt a bevonulókat felé lövöldöztek is.

A délutáni népgyűlésen Apponyi gróf bírálta a kormányprogramot és az alkotmányért való küzdelemben kitartásra buzdította a polgárságot. Wlassics Gyula pedig azt bizonyította, hogy az al-

kormány voltaképpen már fel van függesztve. A szociálisták alig lehetett megérteni valamit, mert a szociálisták és a függetlenségek szinte folytonosan verekedtek egymással, sőt több revolver lövés is eldördült. Szakadatlan zajongás mellett és óriási izgatottság közepett alig háromnegyed óra múlva bekecskelték a népgyűlést.

Kereskedőink, iparosaink megkárosítása.

Érdekes, de sajnos szédélgs folyik az országban a tiltott hólabda rendszerrel. Tudvalevőleg eltiltották hazai cégeinknek, hogy a hólabda rendszer szerint árusítsák cikkeiket, mert ezzel mások jogos érdekeit rendkívüli mértékben károsítják. A hólabda rendszer ügynökei - mert azok, a kik az ily cégek szelvényeit árusítják, az illető cégek ügynökeinek tekintendők - szintén részesei a tisztességtelen üzelmeknek, mert ismerőseiket, rokonaikat és lekötelezteiket oly áruk vásárlására csábítják, a miket azok esetleg jobb minőségben és olcsóbb áron más, tisztességes kereskedőknél szereztek volna be. De nem elég, hogy ezekkel ily szelvényeket vétetnek meg hanem még ezeket további szelvények eladására is kényszerítik, mert különben a nekik eladott szelvények majdnem értéktelenné válnak s azokért vajmi csekély ellenértéket kapnak.

A tilalom dacára vigan folytatja az országban a hólabda rendszer szerinti árusítást a Maison Roset párisi cég (2. Rue Faydeau Nr. 1.), a mely selyem alsó szoknyákat, blouseokat és egész női öltönyöket szállít azoknak a vevőinek, a kik egyszerűen ügynökeiké is alácsontodtak le. Mint értesülünk, a cég elárastja az országot prospektusaival, a melyekben felhívja a hölgyközönséget arra, hogy vegyen tőle egy szelvényt 2 kor. 50 fillérért és küldje hozzá pontos címét, mert ez összegért egy negyven korona értékű selyem szoknyát kap. Ugye bár ez szédélgs, mert az ily üzlet mellett a cég csakhamar tönkre menne. Ámde a felhívásban egy nagy feltételhez van kötve az alsószoknya megküldése. Nevezetesen annak, aki a szelvényt megvette még négy bont is kell vásárolnia tíz korona értékben, ezeket rokonai vagy ismerősei körében el kell adnia és azok nevét a céggel közölnie, a kiknek a négy bont eladta. Az alsó szoknyát az illető csak akkor kapja kézhez, ha mindaz a négy személy, aki a bonokat tőle megvette, maga is kiváltott újabb négy-négy bont összesen 40 korona értékben. A cég tehát már 52 kor. 50 fillért vett be akkorra, mikor az állítólag 40 korona értékű alsószoknyát megküldi a boldog várományosnak, a kinek még a tetemes vámot is fizetnie kell.

Az üzlet szépen virágzik, hölgyeink úgy lát-

Meghallgatván Huszár nagyapó tanácsát s az ősi kert mellett lefoglalók egy nagy rétét, beültetém azt mindenféle fákkal, melyekről hirdetések szóval és írásban, hogy a legjobbak, a legfinomabbak. De bár mindenfelől hozatám a szépen nevelt, francia, német, angol, magyar s mindenféle nyelven nevelt fákat, köztük egynek a nevét hiába kerestem! a bartamisz mindenütt ismeretlen vala. Talán csak én láttam a bartamisz-t a világ legjobb, legszebb, legfinomabb körtéjének s mások megvetik? No, ne busulj, édes, vén körtéfám, azért sem engedem, hogy fajtád kipusztuljon, híred, neved nyomtalan elmuljon. Ihol van az én kertemben egy erős, egészséges törzsű vad körtéfa, fiatal, sugár növény, itt született itt nevelkedett a honi földben, megnevesitem ezt én a te ágaeskáddal, vén bartamisz!

És úgy tettem, a mint gondolám. Kikerestem vén bartamiszfán a legszebb oltást, azt verőfényes tavaszi napon, mikor még szellő sem lebbent, beoltam nagy gonddal, szeretettel a vad körtéfába. És meglepett munka közben nagyapó s könybe borult szemmel mondá: Áldja meg az Isten a munkádat, fiam. Meglásd, ez lesz a kertedben a legszebb körtéfa. Én már nem látom meg. Érzem, hogy közeledik felém a halál angyala. Hallom a hívó szavát. De te, kicsi bartamisz, élj, növekedjél az én unokáim örömére!

A mely fát Huszár nagyapó megáldott, annak oltása hogyne foganna meg. Hiszen ő Istennek di-esoréteben, hazájának, övéinek s minden rendű embereknek javát szolgálva, öregedett meg. És Isten

megengedé Huszár nagyapónak, hogy lássa a kicsi bartamisz-körtéfa megfogadását, azon a nyáron csudálatos szép hajtását s csak késő ősszel szállott le érte a Halál angyala, mikoron lesárgultak, le is hulladoztak a levelek a vén bartamiszról, kicsi bartamiszról s ősi kertnek, új kertnek mindenféle fáról. Isten még azt is megengedé Huszár nagyapónak hogy a lehullott sárga leveleket ő gereblyézhette össze, hadd legyen vizta mind a két kert, mint a kápolna, ha jön a tavasz.

Legyen áldott az emléke, Huszár nagyapó!

III.

(Ebben a fejezetben Elek apó kezd vidámra fordítani a történetet, bár vegyül belé némi szomorúság is.)

Isten úgy rendelte, hogy hatodizben a gólyamadar akkor röpült be a mi hajlékunkba egy kicsike szőke leánykával, mikor már az ötödik gyerek, a Szipitykó fiú is a vesszőparipáról igazi párpára kívánczolt át. Nem sokat firtattuk, hol kélekedett a gólyamadar: elég az, hogy megjött s mi igaz szívvel örültünk Muczikának. Ez lett az ő családi neve. Bezzeg, hogy örültek a btyjai, a néneji is, folyton babusgatták, kézről-kézre adták, de hiába: a mint nőtt, növekedett Muczika, egyszerre csak azon vette észre magát, hogy van ugyan öt testvére, de igazi játszótársak nincsen. Azok a kamaszok egyre faképnél hagyták a csöppséget, ki nem tudott velük lépést tartani s meg-megleptem Muczikát, a mint egymagában üldögélt, unatkozott sze-

gény, míg a többiek erdőn-mezőn kóboroltak. Szinte azt kell hinnem, azért halt meg a Muczika dadája, hogy Muczika mellé elhozzuk játszótársnak az ő testtestvérét: Laczikát. Mert hogy Zsuzsi dada erősen szerette Muczikát, megessett a szívűnk az árva Laczikán és elhoztuk őt a mi fészkünkbe.

Mondta a mama:

— A hol elfér hat gyerek, ugy-e elfér hét is?

Mondám én:

— Igen, ott elfér hét is. Hozzuk ide Laczikát. Örül majd ennek Zsuzsi dada az égben.

Ritkán láttam szebb fiút Laczikánál. Eleven, fekete szemű, piros pozsgás arcú, bátor, biztos fellépésű, mintha nem szegény napszámos öreganyja zsufpedelő kunyhójából, de grófi porából került volna közénk. So szó, se beszéd, mikor megérkezett, a nyakamba csipeszkedett, lehuzta a fejemet s jobbról-balról megcsókolta az arcomat. Ugyanígy végig csókolta a család minden tagját. Legtöbb csók jutott Muczikának. Az első pillanatban testvéreké lettek. Most már nem kellett a kamaszoknak megszökni Muczika elől, járhattak, kelhettek tőle szabadon, itt volt Laczika. Kicsi asztaluknál együtt ebédeltek, ebéd után Laczika mondta az imádságot, utána Muczika, két-három szóval hátrább, egy-egy szót el is hagyott, de hát az Isten így is jó néven vette s bizonyosan meg hallgatta.

A kertből ők soha ki nem kívánczoltak. Mint két kis báránya legelésznek a ribizli-, málna-, egresbokrok között s a kisebb cseresznyefák ló ágai-ról ők szedték le a cseresznyét — félig pirosan,

szik szeretik az oleső alszoknyát. Láttunk egy ily bont amelyiken már 150.000 szám díszlik, ami annak a bizonyára, hogy a szédelgés egy időre jó jövődelmet biztosíthat. Igaz, hogy sokan pórul járnak, mert nem tudnak a magukra vállalt felelősségnek — a négy bon eladásának — megfelelni és így kénytelenek a cégől valami csekély ellenértéket elfogadni a beküldött 12 kor. 50 fillérért, a mihez még a küldemény vámköltsége is hozzájárul.

Felhívjuk hatóságaink figyelmét erre az adófizető magyar kereskedőket és iparosokat érzékenyen károsító üzérkedésre és reméljük, hogy erélyes közbelépésükkel sikerülni fog a további üzelmeknek aztat vetniök. A magyar hölgyközönséghez pedig át a tiszteletteljes kérelmet intézzük, hogy ne üljenek föl a rábeszélésnek és ne károsítsák meg tudva, muló előnyért a külföldi versenytől amugy is elnyomott magyar ipart.

Közgyűlés.

A „Kézdivásárhelyi Iparos Ifjúsági Egyesület” a szokásos nyári szünet után f. hó 12-én, vasárnap d. u. tartotta meg évi rendes közgyűlését, az eddigénél sokkal nagyobb érdeklődés mellett.

Ez alkalommal az áll. el. iskola tornacsarnoka teljesen megtelt közönséggel, kivált a hölgyek képviselték nagyszámmal magukat. A közgyűlés a tárgysorozaton kívül műsorral volt összekötve, mely a következő volt: Szavalt Barabás István és Kovács Teréz k. a., előadást tartott a könyvteltanból Kiss Károly polg. isk. tanár, a történelemből M. Székely János igazgató. A műsor minden egyes pontjában lebilincselő volt, melyet feszült figyelemmel hallgatott a közgyűlés s érette a működőknek zajos tapsokkal adózva, jegyzőkönyvilag fejezte ki köszönetét.

A közgyűlésnek mint legkiemelkedőbb pontját említjük, hogy az egyesületnek hölgyek is lettek tagjai, még pedig oly szép számmal, hogy ezáltal lehetővé vált városunkban az oly régen óhajtott iparos vegyes dalkört megalakítani. A vegyes dalkörnek — mint értesülünk jövő vasárnap, nov. 19-én d. u. 2 órákor lesz első összejövetele az áll. el. isk. tornateremben.

A tárgysorozat rendjén elhatározta a közgyűlés, hogy régi szokásához híven, karácsony másodnapján az idén is egy műsorral, esetleg színi előadással összekötött táncestélyt rendez, melynek megvalósítására egy bizottságot küldött ki.

Több apróbb ügy elintézése után M. Székely János igazgató-elnök egy szép és tartalmas buzdító beszéddel, melyet különösen a nőkhöz intézett a közgyűlést bezárta.

A közgyűlés lefolyása kellemes hatással volt a

bizony meglehet, zölden is. De nem láttam, tehát nem gyanúsítottam meg őket. Egyébként álljon elé akár öreg, akár gyerek, a ki el meri mondani magáról, hogy sohasem evett éretlen gyümölcsöt s veszen követ a tejtestvéreire. Boldogabb két teremtetést nem tudok elképzelni a két gyermeknél. Övék a kert, mely nekik egy egész nagy világ. És mosolyognak rájuk mindenfelől a gyümölcsök s ott, ahol elérik, szakíthatják maguknak a gyümölcsöt, lehetőleg időnek előtte. Magam is gyermeknek érzem magamat, mert imo, a kis bartamisz-körtefa hatalmas növekedésnek lendül s már lemosolyog róla hét körte, logkedvesebb fámnak első termése. A hét gyermeknek hét körte. Nagyobb kamaszok létra nélkül szakíthatják le, de kiadatik a szigorú rendelet, hogy ehhez a hét körtehez senkinek sem szabad nyulni, azt majd én szakítom le szeptember első napjának reggelén, mint a hogy Huszár nagyapó cselekedte, a mikor én indultam a kollégiumba...

Isten megáldotta tavaly fáimat, de én csak annak a hét bartamisz-körtének örültem igazán. Napjában számtalanszor elsétáltam a fa elé, megálltam, gyönyörködtem sugar termetőben, buja hajtásaiban s különösen a levelek közül kikandikáló hét körteben. Mekkora öröm lesz, mikor én majd az egész család jelenlétében ünnepélyesen leszakítom a körteket s adok mindegyik gyermeknek egyet. Laezikának a legnagyobbat, mert akármilyen jó dolga van, mégis csak árva.

(Folyt. köv.)

jelenvoltakra, mert a kik onnan távoztak egy délután kedves és szórakoztató emléket vitték magukkal. Az egyesület ezen tényével pedig, élén M. Székely János igazgató elnökkel, ki ugy a közügyek terén, mint az Iparos Ifjúsági Egyesület szervezésében s annak vezetésében soha el nem muló érdemeket szerzett, újabb tanúbizonyságát adta életrealóságának.

Mi örömmel üdvözljük az újonnan szervezett iparos vegyes dalkört; működéséhez sikert, megteremtőinek s vezetőinek pedig, kitartást, áldást kívánunk.

Sok ily derék Egyesületet vármegyénknek s a székely égnek.

J-ó

IRODALOM.

A Székely Egyesület naptár és évkönyv 1906-ra megjelent Benedek Elek szerkesztésében. Az idei naptár gazdag tartalmából elsősorban ama nagyérdemű közleményre hívjuk fel a figyelmet, a melyben Koós Mihály, a székely kirendeltség lelkes vezetője részletesen tájékoztatja a székely közönséget a székely akció mibenlétéről és általában utbaigatást ad arra, hogy az egyesek és községek mely dolgokban fordulhatnak bizalommal a székely kirendeltséghez. A naptár egyéb közleményei a következők: József főherceg (képekkel), Az esztendő történetéből (a koalíció vezérfőfőirainak arcképével), A dévai várrom. (költemény Jakab Ödöntől) gróf Kuun Géza (arcképpel), Mikes Kelemen szülőfaluja (képekkel), Petelei István (arcképpel), Történet hét bartamis körtéről Benedek Elektől, Czecz János 1848—49-iki tábornok (arcképpel), a koronai per elbeszélés Jakab Ödöntől, Édes apám költemény Szaboleska Mihálytól, Csiky Kálmán (arcképpel), Balázs Márton (arcképpel), a sepsiszentgyörgyi diákok (képpel), a székely egyesület hivatalos közleményei, hasznos tudnivalók székely gazdáknak és asszonyoknak, adomák végül a rendes székely névés évkönyv. A naptár és évkönyv ára 60 fillér. Kapható Budapesten a Franklin-társulatnál (Egyetem-utca 4.) s a székelyföldi könyvkereskedésekben és országos vásárokon. A jelenben szerkesztett naptárból mai tárcánkban közlünk mutatást Benedek Elektől.

NAPI HIREK.

— **Kinevezések.** A király Dr. Szépréthy Béla brassói, Göllner Károly dévai főreáliskolai tanárokat a VIII. fiz. osztályba sorolással ugyanazon intézetek királyi igazgatójává nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Barthos Sándor bereck-ujtoztelepi áll. iskolai tanítót áthelyezte a csongrád-mindszenti tanügyi áll. iskolához.

— **Eljegyzés.** Szent-Iványi Piroskát, Szentiványi Miklós kir. tanácsos, vármegyénk érdemeiben gazdag alispánjának s felesége: Potsa Gizella urhölgy bájós leányát eljegyezte Dr. Benedek János, a Magyar Jelzálog Hitelbank sepsiszentgyörgyi kirendeltségének ifja főnöke, Benedek János kir. közjegyző fia. Az eljegyzéshez legfőbb szíveskedésüket ajánljuk.

— **Érettségi vizsgálatok.** Elischer József kir. tanácsos, tankerületi főigazgató az „Érettségi vizsgálati utasítás” 5. §-ának megfelelőleg a december havi vizsgálatok helyéül a gimnáziumi tanulókra nézve Nagyszombat, idájúli december hó 18-ikán d. e. 9 óráját tűzte ki, amiről az érdekelteket értesíti az igazgatóság.

— **Közgyűlés.** A kézdivásárhelyi ev. ref. egyházközség múlt vasárnap délelőtt tartotta Kölönte Főzsgondnok előklése alatt rendes közgyűlését. Mőztárgyat az 1906-ik évi költségőirányzat köpezte, melyet egyhangulag elfogadott a közgyűlés. Szintén egyhangulag és lelkesedéssel választotta meg a közgyűlés örökös egyházi tanácsosokká: Baló László nyugalmazott polg. iskolai igazgatót, akinek az egyház anyagi ügyei rendezése körül elvölhetetlen érdemei vannak és Dózsi Jánost, aki 50 évig teljesítette híven az egyházi teendőit; az egyháztanács rendes tagjaivá pedig Ambrus Albert szeszgyárost, Kiss Károly polg. isk. tanárt és Dr. Szini Gyula orvost.

— **Esküvő.** Biró Dezső, sepsiszentgyörgyi ev. ref. s. lelkész november 15-én tartotta esküvőjét Nagyszalontán Sütő Málka kisasszonnyal, Sütő

Antal, nagyszalontai gőzmalomtulajdonos leányával. A násznagyi tisztet a völgyény részéről Biró Sándor kézdivásárhelyi polgári iskolai tanár teljesítette. Áldás legyen a szép frigyen.

— **Egyháztanácsi ülés.** A kézdivásárhelyi r. kath. egyháztanács vasárnap d. e. 11 órákor Somogyi Gusztáv plebánus vezetésével igen látogatott ülést tartott. Somogyi plebánus megnyitván az ülést, mindenekelőtt örömet fejezte ki a fölött, hogy az egyháztanács egyik buzgó tagját Fejér Károly kir. járásbíró nyugalmobavonulása alkalmából a király kir. ítélőtáblai bírói címmel tüntette ki s az egyház tanács nevében melegen üdvözlötte, amire Fejér Károly meghatóttan köszöntö meg a nem várt órációt, ígérve, hogy ezután is lelkes buzgalommal fogja mint egyháztanácsos a hitközség ügyeit támogatni. A kántorlak építési ügye került ezután napirendre; Dr. Balogh Vendel számadó gondnok előterjesztette, hogy az épület jó részben készen van, csupán a melléképületek s az udvar rendezése, kerítések munkálatai vannak hátra. Eldídig már 6360 korona kiadott a vállalkozónak, de még mintegy 2000 koronára kiadás lesz az építési összeg kölcsönből fedeztetett s a püspök urhoz a vallás alaphól való segélyezés iránt a folyamodvány elküldött. Kéri a fedeztetőből való gondoskodást. Az egyháztanács a farsangon mulatságot fog rendezni e célra s egyben kérelemmel fog fordulni a hívekhez s a város áldozatkész közönségéhez, hogy szíves adományával járuljon hozzá az építéshöz származott kölcsönök letörlesztéséhez. Az épület telke mellett folyó Ráckopataknak befedését is elhatározta az e. tanács, azon reményben, hogy a város is hozzá fog járulni egy bizonyos összeggel annak költségeihez. Végül egy pár személyi kérdést intézett el az egyh. tanács ülés, melyen jelen voltak a gondnokság tagjai kívül: Hassák igazgató, Biró Lajos tanár, Fejér Károly táblabíró, Dr. Lukács Vilmos ügyvéd, Dávid Antal, Wértán István kereskedők, id. Zsigmond György, Fekete Márton, Tuzson Pál, Piblinger Vincs, Bartalan András egyh. tanácsosok.

— **Összegetett gyermek.** Megrendítő szerencsétlenség érte Bakk István, helybeli kir. ügyész-ségi irodatisztet. Adélka nevű 12 éves kedves, szép leánykája egy elejtett petroleum lámpától összegetett s iszonyu kínok között meghalt. A szerencsétlen kis leányka kisebb leánytestvérével a pincébe ment gyümölcsért, testvére megbottolt a lépcsőn, az égő lámpát ráejtette, ruhája tüzet fogott az égő petroleumtól s olyan súlyos égési sebeket kapott az ártatlan gyermek, hogy a tudomány sem segíthetett rajta, kisérvendett. Korai haláláról szülői a következő gyászjelentést adták ki: „Összetört lelkünk soha el nem muló fajdalmával, bus szívünk mély bánatával szomoruan tudatjuk a forrón szeretett kis leányunk és a szelídlelkű jó testvér Bakk Adélka ártatlan földi életének 12-ik évében rövid súlyos, de angyali türelemmel viselt szenvedés után f. hó 13-án reggel váratlanul bekövetkezett halálát. Drága halottunk földi részei november hó 15-én d. u. 2 órákor fognak a szülői háztól a szentkatolnai családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. A báka anyaga örökdiók álmai felett! Kézdivásárhely, 1905. nov. 13-án. Bakk István irodatiszt és neje Barabás Etelka szülők. Bakk István, András László, Erzsike testvérei.” A bánatos szülők iránt városszerző általános a részvét.

— **Gazda gyűlés.** A Kézdivásárhely és Vidékének Gazdasági-Egyesülete 1905 nov. hó 23-án, Kézdivásárhelyen délelőtt 1/2 11 órákor, az „Erzsébet” árvaházánál választmányi gyűlést tart. — A gyűlésre a vál. tagokat tisztelettel meg hívja az elnökség Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés az évi gyümölcs oltvány, vetőmag- és juh kiosztásról. 3. Az érkezőtt ügydarabok előterjesztése. 4. A jövő évi működési tervzet és a költségvetés megállapítása. 5. Indítványok. Mivel még ez év folyamán kérni kell a jövő évi tavaszi vetőmag és gyümölcs oltvány szükséglet épen ezért tisztelettel kéri az elnökség az egyesület kötelekőbe tartozó gazdaköri elnökséget és az egyesület tagjait, hogy szíveskedjenek s gazdaközségünknél tájékozást szerezni, illetve összeírni, hogy mily mennyiségű kedvezményes áru tavaszi vetőmagra és gyümölcs oltványra lesz szükség és ezt a nov. 23-án tartandó választmányi gyűlésre szíveskedjenek elhozni, hogy kellő időben intézkedni lehessen. Kézdivásárhely, 1905. nov. hó 15. Dr. Sinkovits Ottó, elnök. Zajzon Sándor, titkár.

Hirdetések.

XXV-ik magyar királyi

jótekingycélo államsorsjáték.

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekingy csölokra fog fordítottatni. — Ezen sorsjátéknak 7691 nyereménye van 385.000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150,000

korona, továbbá:

1 főnyeremény .	50.000 kor.	20 nyeremény á .	500 kor.
1 " .	20.000 " .	50 " " .	100 " .
1 " .	10.000 " .	100 " " .	50 " .
2 nyeremény á .	5.000 " .	1000 " " .	20 " .
5 " " .	2.000 " .	6500 " " .	10 " .
10 " " .	1.000 " .		

Huzás visszavonhatatlanul 1905. dec. 28-án.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben. 118. 3-4.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Használt, de jó karban levő körülbelül **60—80 drb ajtó, ablak** eladó.

Értekezhetni **Balázs Márton** polg. isk. igazgató urral.

(127. 2-3.)

Hatóságilag engedélyezett

munka-, munkás- és cseléd-közvetítési vállalat

Kézdivásárhelyt.

Iparos mesterek, kiknek bármily szakmabeli segédre vagy tanoncra van szükségük;

Iparos segédek, kik bármily szakmabeli segédi állást keresnek, ugyszintén tanoncok, kik elhelyezést akarnak;

Gazdák, kiknek férfi vagy női cselédre van szükségük;

Cselédek, szakácsnők, szobalányok, dajkák, kocsisok, bolti szolgák, stb., kik bármily foglalkozási helyet keresnek, vagy helyeiket megváltoztatni akarják: forduljanak teljes bizalommal alulírott hatóságilag engedélyezett

munka-, munkás- és cseléd-közvetítési vállalatom-

hoz, hol mindenki a legrövidebb idő alatt, esetleg azonnal kaphat foglalkozást, illetve segédet, munkást, cselédet, stb. olcsó díjazás mellett.

Több hely van előjegyzve különféle segédek, munkások és cselédek részére, ugyszintén több segéd, munkás, cseléd stb. van elhelyezésre előjegyzve.

Becsés pártfogását kérve, vagyok mély tisztelettel:

124. 3-3.

Baka Lajos, hatóságilag engedélyezett munka-, munkás- és cseléd-közvetítési vállalat Kézdivásárhelyt.

Osztálysorsjegyek

Lukács Vilmos bankházából kaphatók:

Ifj. Jancsó Mózes papirkereskedésében.

126. 3-2.

A mai modern kornak teljesen megfelelő könyvnyomda.

A „SZÉKELYFÖLD” politikai hírlap kiadóhivatala.

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papir-, írószer- és könyvkereskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT

a „Jancsó”-féle gyógytár mellett.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Olcsó! Szép! Tartós! Meglepő!

DIVÁNY- és GARNITURÁKBÓL

Ifj. Jancsó Mózes

kárpitos és díszítő műhelyében

Kézdivásárhelyt.

Készítetek saját felügyeletem alatt: új ebédlő- és heverő-diványokat, garnitúrákat, matracokat, foteleket, diványpárnákat, stb. szóval minden e szakba vágó munkákat, ugyszintén bármilyen rongálódott diványok, fotelek, stb. újratömsését vagy behuzását olcsó és jutányos árak mellett teljesen újá alakítatok át.

Gyorsan, izléssel és a legolcsóbb árban készít el minden a könyvnyomdai szakmába vágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Butorraktáromban

mindig készletben tartok: ebédlő és szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-, éjjeli- és étkezetrényeket márvánnyal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matracokat, hajlított és préselt ületű székeket, tüggöny-tartókat, gyermekkoecikát, stb. stb., melyeket szintén felügyeletem alatt — kitűnő száraz anyagból — saját asztalos, esztorgályos és faragó műhelyemben készíttetek, s azoknak ugy jószágáért mint tartósságáért teljes felelősséget vállalom.

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Nyomtatvány raktáromban

minden szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok finom papíron nyomva, állandóan nagy raktáron vannak.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában Kézdivásárhelyt.